

Kaupunginhallitus	§ 42	30.03.2020
Kaupunginhallitus	§ 79	27.04.2020

Talouden tasapainottamisohjelma 2020-2022

269/02.00/2020

Kaupunginhallitus 30.03.2020 § 42

Valmistelija Talouspäälikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
Esittelijä Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden suunnitelmakauden kuluessa. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla edellisten tilikausien alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt merkittävästi kahden viime vuoden aikana. Vuosikate on heikentynyt tasaisesti vuodesta 2016 lähtien. Vuonna 2016 vuosikate oli 6 723 000 euroa ja vuoden 2019 tilinpäätös osoittaa -418 000 euron negatiivista vuosikatetta. Syksyn 2019 aikana kaupungin toiminnoissa voitiin todeta suuria ylityksiä. Kaupungin tulopohjan kehitys ei ole kyennyt vastaamaan kaupungissa usean vuoden kuluessa tapahtuneeseen kustannuskehitykseen. Kaupungin tulos on ollut kaksi vuotta peräkkäin negatiivinen, vuonna 2018 tulos oli -1,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2019 se oli -5,4 miljoonaa euroa.

Kaupunki on kipeästi kiinteistöinvestointien tarpeessa. Kaupungilla on lähivuosina tarve ottaa uusia pitkäaikaisia lainoja. Kaupungin lainakanta 31.12.2019 oli 44 959 000 euroa (2 967 euroa asukasta kohden). Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kaupungin suhteellinen velkaantuneisuusaste (52,5 %) täytti kriisikuntakriteerin, kuten myös negatiivinen vuosikate.

Tavoitteena on saada kaupungin talous tasapainoon niin, että vuosikate on sellainen, että kaupunki voi jatkossa omarahoittaa harjoittamansa toiminnan sekä osoittaa positiivista tulosta suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen (noin 5 miljoonaa euroa vuodessa).

Syksyn 2019 aikana käynnistettiin työ sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimenpiteiden toteuttamiseksi kaupungin talouden saamiseksi tasapainoon tulevien toimintavuosien aikana. Kaupunginhallituksen 9.9.2019 pidetyssä kokouksessa päätettiin kaupungin sisäisistä lyhyen aikavälin toimenpiteistä vuoden 2019 alijäämän minimoimiseksi. Pitkän aikavälin toimenpiteitä on suunniteltu syksyn 2019 aikana sekä kunkin osaston sisällä että yhteistyössä Kuntamaiseman kanssa. Kuntamaisema on tehnyt taloudellisen vertailuanalyysin

kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöslukujen pohjalta. Tämä selvitys on ollut pohjana keskusteltaessa talouden tasapainottamisohjelman toimenpide-ehdotuksista. Valtuutetuille järjestettiin iltakoulu talouden tasapainottamisohjelmasta 27.2.2020.

Ehdotus talouden tasapainottamisohjelmaksi sisältää kaikkia osastoja ja toimialoja koskevia toimenpiteitä. Kokonaisvaikutuksen kaupungin vuotuisiin käyttötalouden nettokustannuksiin arvioidaan olevan: 334 200 euroa vuonna 2020, 2 025 200 euroa vuonna 2021 ja 2 532 200 euroa vuonna 2022.

Suomen kuntien talouteen kohdistuu tällä hetkellä suurta epävarmuutta ja kovaa painetta sopeuttaa toiminta vallitseviin olosuhteisiin. Yhteiskunnan demografiset muutokset, kuntalaisten määrä, tuloverokehitys ja maailmantalouden poikkeuksellinen tilanne ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat suoraan kaupungin taloudellisiin edellytyksiin. Nykytiedon valossa on erittäin todennäköistä, että kaupunki joutuu ryhtymään lisätoimiin sopeutuakseen rahoituksen muutoksiin ja toiminnan kustannusten nousuun.

Työ talouden tasapainottamiseksi jatkuu keväällä 2020. Sitä tehdään osittain organisaation sisäisesti, mutta myös yhteistyössä Sipoon kaupungista, Mustasaaren kunnasta, Pietarsaaren kaupungista, Raaseporin kaupungista, Porvoon kaupungista ja Sipoon kunnasta muodostuvan verkoston kanssa. Sipoon kunta on tehnyt aloitteen kuntien/kaupunkien välisen yhteisen kustannusvertailun kokoamisesta ja tekemisestä pohjaksi tuleville sopeuttamistoimenpide-ehdotuksille.

Ehdotus talouden tasapainottamisohjelmaksi on esitelty kaupungin yhteistyötoimikunnan jäsenille.

Liite	1 Talouden tasapainottamisohjelma, yhteenveto 2 Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet
Ehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee ehdotuksen talouden tasapainottamisohjelmaksi tiedoksi ja palauttaa asian lausuntojen pyytämiseksi ohjelmasta kiireellisessä järjestyksessä kaupungin lautakunnilta.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksianto	Lopullisen päätöksen jälkeen kaikki lautakunnat ja jaostot, johtoryhmä

Kaupunginhallitus 27.04.2020 § 79

Valmistelija	Talouspäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383 etunimi.sukunimi@parainen.fi

Talouden tasapainottamisohjelma ja sen kehykset on laadittu ennen kuin tiedettiin, kuinka paljon koronakriisi tulee vaikuttamaan sekä Suomen että maailman talouteen ja millaiset taloudelliset realiteetit tällä hetkellä vallitsevat.

Tasapainottamisohjelmaa on nyt pidettävä suuntaa antavana Suomen kuntasektorin tulevien vuosien suurista taloudellisista haasteista johtuen. Kaupungin talous tulee olemaan rajusti kuormittunut ja toiminnallisia sopeutuksia vallitseviin taloudellisiin olosuhteisiin on tehtävä jatkuvasti. Tasapainottamisohjelman laajuutta on hyvin todennäköisesti tarkistettava vuoden aikana ja työ kaupungin toiminnan sopeuttamiseksi tulee jatkumaan.

Viimeisin kaupungin vuoden 2020 verotuloja koskeva ennuste maaliskuulta 2020 osoittaa 4 594 000 euroa pienempiä verotuloja kuin vuoden 2020 talousarvio.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ja sivistyslautakunta ovat käsitelleet talouden tasapainottamisohjelmaa ja hyväksyneet sen omalta osaltaan. Ympäristölautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 6.5.2020 ja teknisten tukipalvelujen jaosto on palauttanut asian seuraavaan, 27.5.2020 pidettävään kokoukseensa.

Ehdotus

On ensiarvoisen tärkeää, että työ talouden tasapainottamisohjelman parissa voi nyt jatkua nopeasti. Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyy talouden tasapainottamisohjelman.

Päätös

Keskustelun kuluessa Maria Lindell-Luukkonen ehdotti Widar Nybergin kannattamana asian palauttamista. Jotta kaupunginhallitus voi hyväksyä talouden tasapainottamisohjelman omalta osaltaan ja ehdottaa sen hyväksymistä kaupunginvaltuustolle, kaikkien lausuntojen ottaminen huomioon on äärimmäisen tärkeää. Tämän vuoksi ehdotetaan asian palauttamista niin, että kaikkien lautakuntien lausunnot otetaan huomioon.

Puheenjohtaja totesi, että Maria Lindell-Luukkonen oli tehnyt keskustelun kuluessa kannatetun palautusehdotuksen. Kaupunginhallituksen on sen vuoksi äänestettävä asian käsittelyn jatkamisesta ja palauttamisesta. Käsittelyn jatkamista kannattava äänestää Jaa ja palauttamista kannattava äänestää Ei. Äänestys toimitetaan nimenhuudolla.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan ehdottaman äänestysmenettelyn.

Äänestyksessä annettiin

Jaa-ääniä	7
Ei-ääniä	4

Liite

12 Äänestyspöytäkirja

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa Staffan Åberg ehdotti Markku Orellin ja Maria Lindell-Luukkosen kannattamana vesihuollon yhtiöittämisasian poistamista talouden tasapainottamisohjelmasta.

Kurt Lundqvist ilmoitti esteellisyydestä; Paraisten Kaukolämpö Oy:n hallituksen jäsen.

Kaupunginjohtaja ilmoitti yhtyvän Staffan Åbergin ehdotukseen niin, että asia, joka koskee vesilaitoksen yhtiöittämistä ja fuusioitumista Paraisten Kaukolämpö Oy:n kanssa, poistetaan talouden tasapainottamisohjelmasta.

Tiedoksianto

Lopullisen päätöksen jälkeen: Kaikki lautakunnat ja jaostot, johtoryhmä
